

Arbeidstilsynet

Vold og trusler om vold - forskriftsendringer, kartlegging og risikovurdering

Forskrift om utførelse av arbeid, kap. 23 A

Risikovurdering, § 23A-1:

- Arbeidets organisering og tilrettelegging
- Hvor, når og i hvilke situasjoner arbeidstaker kan bli utsatt for vold og trusler om vold
- Alenearbeid
- Arbeidstidens plassering og organisering
- Bemanning
- Kompetanse
- Utforming av arbeidslokalene og tekniske løsninger
- Effekten av iverksatte og planlagte forebyggende tiltak

Risikovurdering av arbeidets organisering og tilrettelegging

- Ledelse
- Kontrolltiltak
- Medvirkning
- Opplæring
- Informasjon
- Arbeidstilknytning
- Arbeidstidsordning
- Bemanning, herunder alenearbeid

Risikovurdering av hvor, når og i hvilke situasjoner arbeidstaker kan bli utsatt for vold og trusler om vold

- Bygningsmassen
- Arbeidsoppgaver
- Detaljert kunnskap om enkeltbrukere og situasjoner
- Sårbarhet ved sykefravær
- Privat

Risikovurdering av alenearbeid

Definisjon av alenearbeid

- For eksempel våken/hvilende kollega
- Er man alene med en bruker?
- Ot. prp. nr. 49 (2004-2005) kapittel 7.3.5:
«Departementet vil imidlertid bemerke at det generelle kravet om fullt forsvarlig arbeidsmiljø og det særskilte kravet om at arbeidstakerne skal beskyttes mot vold osv., i konkrete tilfeller vil kunne innebære at alenearbeid ikke vil være tillatt. Dette vil være tilfellet dersom arbeidsmiljøbelastningen faktisk er uakseptabel, og det ikke kan «repareres» med andre tiltak enn bemanning.»

Risikovurdering av arbeidstidens plassering og organisering

- Turnus
- Bemanning
- Stressnivå

Risikovurdering av bemanning

- Økonomiske rammebetingelser
- Organisering av ansatte og arbeidet
- Gjennomtrekk av personale
- Sykefravær

Risikovurdering av kompetanse

- Kompetanse gir trygghet i arbeidssituasjonen

Risikovurdering av utforming av arbeidslokalene og tekniske løsninger

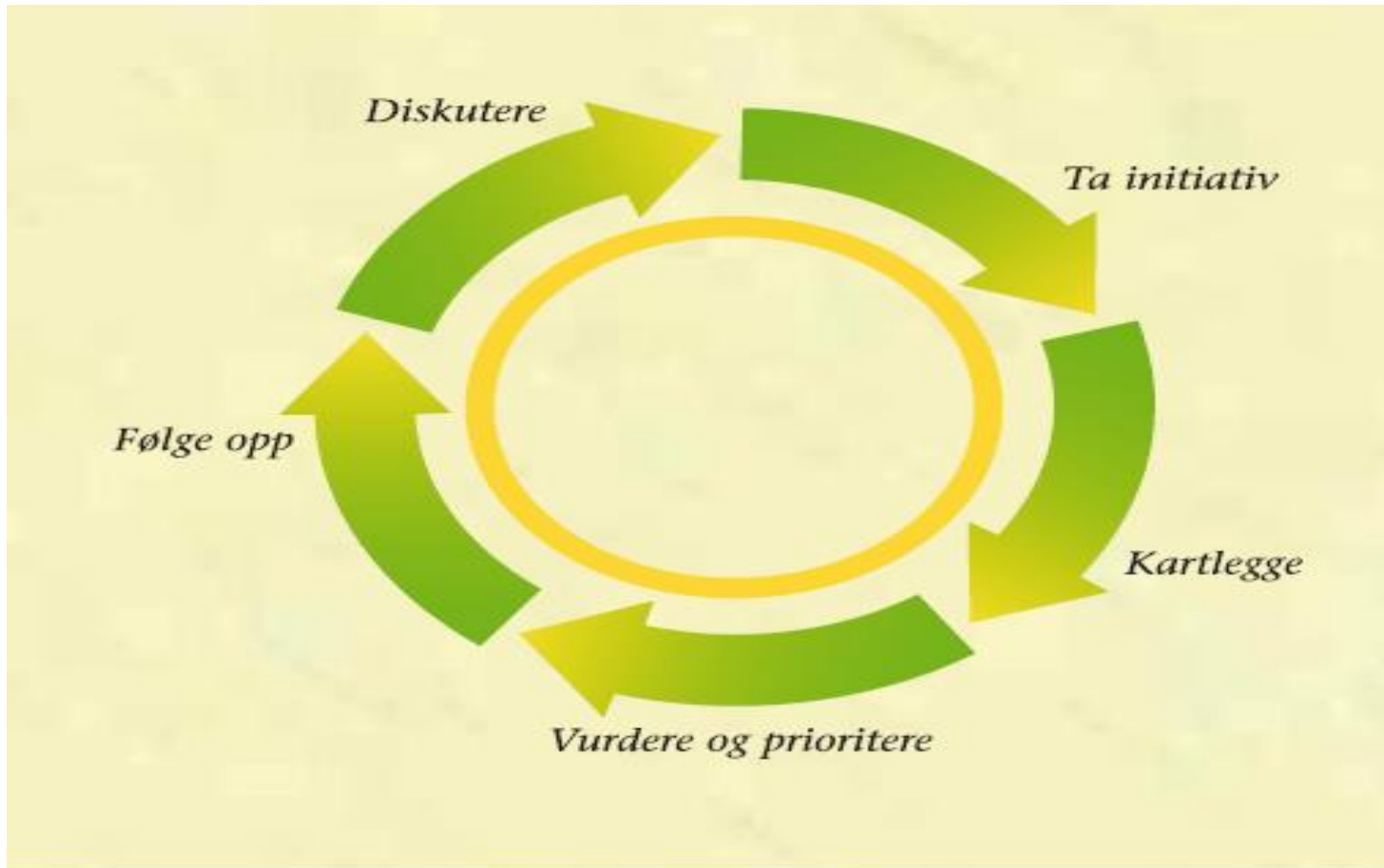
Arbeidsplassforskriften § 2-1

- Ved utforming og innredning av arbeidsplasser og arbeidslokaler skal det tas særlige hensyn til fare for vold og trussel om vold.

Risikovurdering av effekten av iverksatte og planlagte, forebyggende tiltak

Opplæring § 23A-2

- Regelmessig opplæring og øvelse i forebygging og håndtering av vold og trusselsituasjoner.
- Opplæring i bruk av sikkerhetsutstyr.
- Opplæringen må tilpasses vesentlige endringer i risikovurderingen og ellers når det er nødvendig.

Informasjon § 23A-3

Arbeidstakerne skal ha informasjon om:

- Risikofaktorer knyttet til vold og trusler om vold
- iverksatte tiltak,
- rutiner for å forebygge, håndtere og følge opp vold og trusselsituasjoner,
- rutiner for varsling og rapportering av vold og trusler.

Rapportering

- AML § 5-1 Arbeidsgiver skal registrere personskader og sykdom som oppstår under utførelse av arbeid. Registeret skal være tilgjengelig for Arbeidstilsynet samt verneombud, AMU og BHT.
- AML § 5-2 (1) Arbeidsgivers varsling til Arbeidstilsynet om alvorlig arbeidsulykke.
- AML § 5-3 Leger skal melde inn arbeidsrelatert sykdom som kan skyldes forhold på arbeidsplassen.
- Folketrygdloven § 13-14 Arbeidsgiver skal sende skademelding til NAV om sykdom og skade som kan gi rett til yrkesskadeerstatning.

Tiltak § 23A-4

Særlige hensyn:

- a) Utforming og tilrettelegging av arbeidsplassen og arbeidet som utføres
- b) Systematisk vedlikehold av relevant arbeidsutstyr, for eksempel alarmutstyr
- c) Mulighet for tilkalling av hjelp
- d) Bemanning, herunder bruk av alenearbeid

Oppfølging av arbeidstaker som har vært utsatt for vold eller trusler om vold § 23A-5

- Ha klare rutiner for hvordan slike situasjoner skal følges opp.
- Rutinene må følges.

Spørsmål

